

поліцейський має право здійснювати обшук особи, щодо якої здійснюється поліцейське піклування».

Таким чином, запровадження поліцейського піклування як превентивного поліцейського заходу є важливим кроком не лише у формуванні «партнерських» відносин між громадянами та поліцією, а й важливим чинником у підвищенні авторитету поліції України.

Література

1. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 58-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19/page2>

2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.

3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

4. Зеленський Є.С. Поліцейське піклування щодо неповнолітніх осіб: зміст та порядок застосування/ Є.С. Зеленський// Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. – Випуск 35. – Частина 1. – Том 2. – 2015. – С. 116-119.

УДК 342.22:007(043.2)

Сидорук В. В., Рабчук Т. В., студентки,
Факультет історії, етнології і права,
Вінницький державний педагогічний
університет ім. М. Коцюбинського, м. Вінниця
Науковий керівник: Яременко О. І., к. н. з держ. упр., доцент

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ ІНСТИТУАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

Інформаційний розвиток сучасного соціуму і держави передбачає необхідність активного впливу держави на інформаційні відносини за допомогою правових засобів. Стаття 17 Конституції України передбачає, що забезпечення її інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу. Водночас, як зазначають науковці, однією з проблем в цій царині є відсутність достатніх теоретичних розробок, що стосуються інформаційного простору, інформаційного суспільства, інформаційного суверенітету, що призводить до погіршення стану захищеності прав і свобод людини і громадянина. Законодавство, що регулює відносини в інформаційній сфері, не задовольняє потреби інформаційних відносин в українському суспільстві [1,

с. 372]. У зв'язку з цим актуалізуються дослідження окремих проблем діяльності державних органів щодо правового регулювання інформаційної функції сучасної держави.

Ряд теоретичних та практичних аспектів інформаційної функції держави досліджуються в працях О.В. Арістової, О.А. Баранова, К.І. Белякова, В.М. Брижка, Д.В. Дубова, Р.А. Калюжного, О.В. Копана, В.К. Конах, Б.А. Кормича, О.В. Кохановської, О.В. Марущака, Н.А. Савінової, В.С. Цимбалюка, М.Я. Швеця та інших. В той же час, ця проблематика залишається дискусійною і потребує подальшого наукового аналізу.

Метою даної статті є аналіз теоретичних проблем правової інституалізації інформаційної функції держави.

Важливість інформаційної функції держави обумовлюється рядом взаємопов'язаних факторів: наявністю феномену інформаційної революції; формуванням інформаційної парадигми соціально-економічного розвитку; виникненням нового виду влади – інформаційної; публічним характером держави як організації, члени якої відкриті для комунікацій, інформують один одного, отримують інформацію через різноманітні канали масової комунікації; концентрацією в системі державного механізму значних за обсягом та важливістю інформаційних ресурсів та інформації, які мають загальносуспільне, корпоративне та індивідуальне значення [2, с. 372].

Основним призначенням інформаційної функції держави є створення правових, організаційних, економічних, науково – технічних, фінансових та інших умов для реалізації інформаційних прав людини і громадянина, інформаційних потреб суспільства, формування системи національних інформаційних ресурсів, забезпечення національної інформаційної безпеки, і в перспективі побудова інформаційного суспільства [3, с. 117].

Такий широкий спектр завдань інформаційної функції сучасної держави дозволяє говорити про більш об'ємне поняття – функції держави в інформаційній сфері. В теорії інформаційного права під інформаційною сферою розуміється глобальне системоутворююче явище життєдіяльності суспільства та держави, що складається із сукупності впорядкованої та стихійної соціоприродної інформації, а також системи індивідуумів та інституцій, які забезпечують її обіг, соціальні комунікації та спілкування [4, с. 12]. Внаслідок розвитку інформаційно-комп'ютерних технологій значна частина інформаційної сфери функціонує в режимі віртуальної реальності, у зв'язку з чим особливого значення набуває проблема регулювання кіберпростору. Як зазначається в Стратегії кібербезпеки України,

кіберпростір поступово перетворюється на окрему, поряд із традиційними «Земля», «Повітря», «Море» та «Космос», сферу ведення бойових дій, у якій все більш активно діють відповідні підрозділи збройних сил провідних держав світу. З урахуванням широкого застосування сучасних інформаційних технологій у секторі безпеки і оборони, створення єдиної автоматизованої системи управління Збройних Сил України оборона нашої держави стає більш уразливою до кіберзагроз [5].

Виходячи із транскордонної природи кіберпростору, необхідно здійснювати узгоджену міжнародну політику щодо вироблення єдиних принципів і стандартів до його правового регулювання. Водночас, національне законодавство в цій сфері формується повільно, що свідчить про недостатню увагу органів нормотворчості до цієї проблематики.

Таким чином, процеси правової інституалізації інформаційної функції держави є доволі складним явищем правової дійсності, яке потребує системного підходу і має здійснюватися за кількома напрямками, ключову роль серед яких відіграє регулювання відносин в кіберпросторі. Особливу увагу при цьому слід приділити питанням інформаційної присутності України в міжнародному кіберсередовищі, з метою формування позитивного іміджу держави та недопущення її дискредитації внаслідок інформаційної агресії ворожих держав, що може бути предметом подальших досліджень.

Література

1. Новікова Н.А. Інформаційний простір як основа інформаційної функції сучасної держави / Н.А. Новікова // Актуальні проблеми держави і права. – 2011. – Вип. 61. – С. 365-373.
2. Яременко О.І. Інформаційна функція української держави: поняття, мета та форми здійснення/ О.І. Яременко // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 5. – С. 66-69.
3. Костецька Т.А. Інформаційна функція держави: конституційні та інституційні аспекти / Т.А. Костецька // Держава і право. – 2010. – № 47. – С. 113-119.
4. Яременко О.І. Інформаційна сфера як соціально-правове явище: проблеми наукової ідентифікації та регулювання / О.І. Яременко // Інформація і право. – 2017. – № 1. – С. 5-13.
5. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року «Про Стратегію кібербезпеки України»: Указ Президента України від 15 березня 2016 року № 96/2016 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 23. – стор. 69. – Ст. 899.